

**Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Інститут державного управління та наукових досліджень
з цивільного захисту**

Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту

Серія 1

СЕРІЯ ПРАКТИЧНИХ ПОРАДНИКІВ

2021

УДК 614.8
ББК 68.9

Перші кроки щодо організації цивільного захисту на базовому рівні місцевого самоврядування: серія практичних poradників /
О.Я. Лещенко, С.А. Кудін, В.М. Михайлов, М.В. Андрієнко, В.Ф. Коробкін,
Н.М. Романюк, Л.В. Калиненко, А.С. Борисова; за
заг. ред. П.Б. Волянського, С.А. Парталяна. К. : ІДУ НД ЦЗ, 2021. Серія 1.
36 с.

Порадник розрахований для сільських, селищних, міських голів та посадових осіб органів місцевого самоврядування, діяльність яких пов'язана із організацією та здійсненням заходів цивільного захисту.

Серія 1 містить огляд основних актів законодавства, що регламентують повноваження органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту, першочергові кроки територіальних громад щодо організації захисту населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій.

Дозволяється вільно копіювати, передавати й розповсюджувати на всій території України всіма способами безоплатно для кінцевого споживача.

ISBN 978-617-8015-01-5
ISBN 978-617-8015-02-2

Список аббревіатур

ДСНС	Державна служба України з надзвичайних ситуацій
КЦЗУ	Кодекс цивільного захисту України
ЄДСЦЗ	Єдина державна система цивільного захисту
ПКМУ	Постанова Кабінету Міністрів України
ТГ	територіальна громада
ОМС	органи місцевого самоврядування
ЦЗ	цивільний захист
НС	надзвичайна ситуація
ТЕБ	техногенно-екологічна безпека
Сили ЦЗ	сили цивільного захисту
ЗІЗОД	засоби індивідуального захисту органів дихання
ОВВ	органи виконавчої влади

Зверни увагу!

Отримай відповідь!

Витяг з законодавчого акту!

*

Знак виноски

Зміст

1. Основні законодавчі акти, що регламентують повноваження ОМС у сфері ЦЗ	5
1.1 Огляд положень Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»	5
1.2 Огляд положень Кодексу цивільного захисту України, що регламентують діяльність ОМС у сфері ЦЗ	7
1.3 Перспектива змін у законодавстві щодо визначення власних повноважень ОМС у сфері цивільного захисту....	10
2. Першочергові кроки територіальних громад щодо організації захисту населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій	11
2.1 Порядок дій з організації системи цивільного захисту в громаді.....	11
2.2 Створення ланки ЦЗ територіальної громади.....	18
3. Основні завдання створення цивільного захисту ТГ...	27
3.1 Організація ЦЗ територіальної громади	28
3.2 Загальна схема організації ЦЗ міської, селищної, сільської ТГ.....	29
3.3 Елементи організаційної інфраструктури ЦЗ ТГ	30
Додаток 1	31
Додаток 2	34

1. Основні законодавчі акти, що регламентують повноваження ОМС у сфері ЦЗ

1.1. Огляд положень Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначає систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правового статусу і відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Стаття 26. Виключна компетенція сільських, селищних, міських рад:

45) прийняття у межах, визначених законом, **рішень з питань боротьби зі стихійним лихом, епідеміями, епізоотіями, за порушення яких передбачено адміністративну відповідальність;**

45-1) **визначення територій, на яких можуть проводитися потенційно небезпечні заходи в умовах присутності цивільного населення за участю особового складу Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів з використанням озброєння і військової техніки;**

52) **створення відповідно до законодавства комунальної аварійно-рятувальної служби;**

Стаття 31. Повноваження у галузі будівництва.

1. До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать (делеговані повноваження):

3) здійснення в установленому порядку державного контролю за дотриманням законодавства, затвердженої містобудівної документації при плануванні та забудові відповідних територій; зупинення у випадках, передбачених законом, будівництва, яке проводиться з порушенням містобудівної документації і проектів окремих об'єктів, а також може заподіяти шкоди навколишньому природному середовищу;

4) здійснення контролю за забезпеченням надійності та безпечності будинків і споруд незалежно від форм власності в районах, що зазнають впливу небезпечних природних і техногенних явищ та процесів;

Стаття 33. Повноваження у сфері регулювання земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища.

1. До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать (делеговані повноваження):

6) **вжиття необхідних заходів щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій відповідно до закону, інформування про них населення, залучення в установленому законом порядку до цих робіт підприємств, установ та організацій, а також населення;**

Стаття 34. Повноваження у сфері соціального захисту населення.

1. До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать (делеговані повноваження):

5) **подання відповідно до законодавства одноразової допомоги громадянам, які постраждали від стихійного лиха;**

Стаття 36. Повноваження в галузі оборонної роботи.

До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать такі делеговані повноваження:

3) **організація та участь у здійсненні заходів, пов'язаних з мобілізаційною підготовкою та цивільним захистом, на відповідній території;**

Стаття 38. Повноваження щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян.

1. До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать:

а) власні повноваження:

5) **підготовка і внесення на розгляд ради пропозицій щодо створення відповідно до законодавства комунальної аварійно-рятувальної служби, що утримується за рахунок коштів місцевого бюджету, вирішення питань про чисельність працівників такої служби, витрати на їх утримання, зокрема щодо матеріально-технічного забезпечення їх діяльності, створення для них необхідних житлово-побутових умов;**

6) **створення в установленому порядку комунальних аварійно-рятувальних служб;**

7) **створення резервного фонду для ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;**

8) **розроблення та здійснення заходів щодо матеріально-технічного забезпечення діяльності комунальних аварійно-рятувальних служб;**

9) **організація в установленому порядку навчання особового складу комунальних аварійно-рятувальних служб та аварійно-рятувальних служб громадських організацій;**

б) делеговані повноваження:

2) **вжиття у разі надзвичайних ситуацій необхідних заходів відповідно до закону щодо забезпечення державного і громадського порядку, життєдіяльності підприємств, установ та організацій, врятування життя людей, захисту їх здоров'я, збереження матеріальних цінностей;**

3-1) **погодження проєкту плану проведення потенційно небезпечних заходів в умовах присутності цивільного населення за участю особового складу Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів з використанням озброєння і військової техніки; взаємодія з органами військового управління під час планування та проведення таких заходів з метою запобігання і недопущення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків відповідно до закону;**

1.2. Огляд положень Кодексу цивільного захисту України, що регламентують діяльність органів місцевого самоврядування у сфері ЦЗ

Кодекс цивільного захисту України регулює відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту, та визначає повноваження органів державної влади, органів місцевого самоврядування.

До основних повноважень органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту належить (пункт 2 стаття 19):

- 1) забезпечення цивільного захисту на відповідній території;
- 2) забезпечення виконання завдань створеними ними ланками територіальних підсистем;
- 3) забезпечення реалізації вимог техногенної та пожежної безпеки на суб'єктах господарювання, що належать до сфери їх управління, які можуть створити реальну загрозу виникнення аварії;

- 4) розроблення та забезпечення реалізації програм та планів заходів у сфері цивільного захисту, зокрема спрямованих на захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, забезпечення техногенної та пожежної безпеки;
- 5) керівництво створеними ними аварійно-рятувальними службами, формуваннями та спеціалізованими службами цивільного захисту, місцевою та добровільною пожежною охороною, забезпечення їх діяльності та здійснення контролю за готовністю до дій за призначенням;

- 6) створення за погодженням з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, та підтримання у постійній готовності місцевої системи централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій, здійснення її модернізації та забезпечення функціонування;
- 7) забезпечення оповіщення та інформування населення про загрозу і виникнення надзвичайних ситуацій, у тому числі в доступній для осіб з вадами зору та слуху формі;

- 8) організація робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на відповідній території міст, селищ та сіл, а також радіаційного, хімічного, біологічного, медичного захисту

населення та інженерного захисту територій від наслідків таких ситуацій;

9) організація та керівництво проведенням відновлювальних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

10) організація та здійснення евакуації населення, майна у безпечні райони, їх розміщення та життєзабезпечення населення;

11) контроль за станом навколишнього природного середовища, санітарно-гігієнічною та епідемічною ситуацією;

12) розроблення та здійснення заходів, спрямованих на забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання в особливий період, що належать до сфери їх управління;

13) підготовка пропозицій щодо віднесення міст до груп цивільного захисту та подання їх Раді міністрів Автономної Республіки Крим, відповідним обласним державним адміністраціям;

14) віднесення суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, до категорій цивільного захисту відповідно до основних показників та затвердження їх переліку;

15) створення і використання матеріальних резервів для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

16) завчасне накопичення і підтримання у постійній готовності засобів індивідуального захисту для населення, яке проживає у прогнозованих зонах хімічного забруднення і зонах спостереження суб'єктів господарювання радіаційної небезпеки I і II категорій, та формувань цивільного захисту, а також приладів дозиметричного і хімічного контролю та розвідки;

17) взаємодія з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, щодо виконання завдань цивільного захисту;

18) організація та забезпечення життєдіяльності постраждалих від надзвичайних ситуацій, а також під час ведення воєнних (бойових) дій або внаслідок таких дій;

19) забезпечення складення довідок про визнання особи постраждалою внаслідок надзвичайної ситуації, списків (реєстрів) постраждалих внаслідок надзвичайної ситуації, відповідно до яких надається матеріальна допомога, списків загиблих осіб на підставі їх ідентифікації;

20) забезпечення соціального захисту постраждалих внаслідок надзвичайної ситуації, зокрема виплати матеріальної допомоги;

21) створення у містах комісій з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій, а в разі виникнення надзвичайних ситуацій - спеціальних комісій з їх ліквідації (за потреби), забезпечення їх функціонування;

22) забезпечення навчання з питань цивільного захисту посадових осіб органів місцевого самоврядування та суб'єктів господарювання комунальної власності, здійснення підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях;

23) організація виконання вимог законодавства щодо

створення, використання, утримання та реконструкції фонду захисних споруд цивільного захисту;

24) визначення потреби фонду захисних споруд цивільного захисту;

25) планування та організація роботи з дообладнання або спорудження в особливий період підвальних та інших заглиблених приміщень для укриття населення;

26) прийняття рішень про подальше використання захисних споруд цивільного захисту державної та комунальної власності у разі банкрутства (ліквідації) суб'єкта господарювання, на балансі якого вона перебуває, та безхазяйних захисних споруд;

27) організація обліку фонду захисних споруд цивільного захисту;

28) здійснення контролю за утриманням та станом готовності захисних споруд цивільного захисту;

29) організація проведення технічної інвентаризації захисних споруд цивільного захисту, виключення їх за погодженням з центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, з фонду захисних споруд цивільного захисту;

30) реалізація заходів, спрямованих на поліпшення пожежної безпеки суб'єктів господарювання комунальної форми власності;

31) здійснення інших повноважень у сфері цивільного захисту, передбачених цим Кодексом та іншими законодавчими актами.

Організація заходів ЦЗ
в територіальних підсистемах здійснюється ОМС.
(ст. 19, ч. 3 КЦЗУ)

Ці повноваження деталізовано у нормативно-правових актах, прийнятих на виконання вимог Кодексу цивільного захисту України

Перелік основних нормативно-правових документів, що регламентують діяльність органів місцевого самоврядування, що пов'язана із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, реагуванням на них, функціонуванням ланок територіальних підсистем надано у додатку 1.

1.3. Перспектива змін у законодавстві щодо визначення власних повноважень ОМС у сфері цивільного захисту

Загальні положення нової редакції Закону «Про місцеве самоврядування в Україні», принципів діяльності та сфер повноважень органів місцевого самоврядування було обговорено під час круглого столу на тему «Нова редакція Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» через призму Європейської хартії місцевого самоврядування», який відбувся 1 березня 2021 року.

Круглий стіл проводився Комітетом Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування спільно з Міністерством розвитку громад та територій України, всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування, за сприянням та підтримки Програми Ради Європи «Децентралізація і реформа публічної адміністрації в Україні», Програми «U-LEAD з Європою», Проекту USAID «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні» ПУЛЬС, Проекту USAID «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» DOBRE, Проекту USAID «Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства України».

З інформацією щодо роботи круглого столу можна ознайомитись на сайті Верховної Ради України за посиланням:

https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/204122.html.

Трансляцію роботи круглого столу можна переглянути за посиланням:

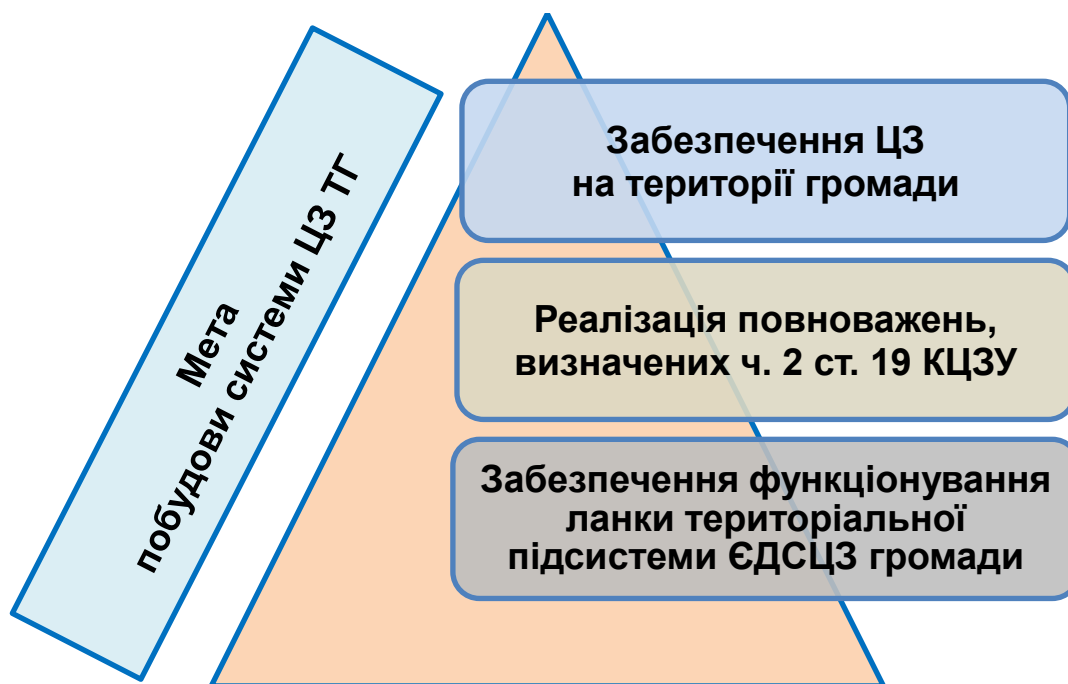
<https://www.youtube.com/watch?v=W56VPUGQL2c>.

З повним текстом законопроекту можна ознайомитись за посиланням: <http://komsamovr.rada.gov.ua/uploads/documents/42345.pdf>.

Повна редакція пункту 13 «У сфері цивільного захисту» статті 87. «Власні повноваження органів місцевого самоврядування територіальної громади» наведено у додатку 2.

2. Першочергові кроки територіальних громад щодо організації захисту населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій

2.1. Порядок дій з організації цивільного захисту в ТГ

Враховуючи досвід роботи рад територіальних громад, порядок дій з організації цивільного захисту в ТГ такий:

1. На **першій пленарній сесії** сільської, селищної, міської ради розглядається питання щодо створення та напрямів діяльності **постійних депутатських комісій ради**, де обов'язково **цивільний захист території громади** як напрям роботи **однієї комісії** затверджується рішенням сільської, селищної, міської ради.

Витяг з ПОЛОЖЕННЯ
про постійні депутатські комісії
восьмого скликання

4. Перелік та напрямки діяльності постійних комісій

4.1. **Постійна комісія з питань** прав людини, законності, депутатської діяльності, етики, регламенту **та цивільного захисту**:

4.1.1. З власної ініціативи або спільно з відповідними виконавчими органами сільської ради **готує проєкти рішень ради** з питань дотримання прав людини, законності, запобігання корупції, сприяння депутатській діяльності, депутатської етики та регламенту **та цивільного захисту**, вивчає, попередньо розглядає проєкти рішень ради з цих питань, які підготовлено виконавчим органом ради, іншими суб'єктами нормотворчої ініціативи, надає за результатами розгляду відповідні висновки та рекомендації;

4.1.11. **Вивчає та подає** на розгляд ради пропозиції з питань утримання органів правопорядку **та цивільного захисту** за рахунок бюджету;

2. На підставі аналізу:

– рівня техногенного навантаження на території громади, ймовірності виникнення небезпечних геологічних, гідрогеологічних та метеорологічних явищ і процесів;
– наявних (комунальних аварійно-рятувальних служб, підрозділів місцевої та добровільної пожежної охорони, тощо) визначаються та розробляються організаційно-розпорядчі документи, а саме: рішення ради громади щодо організації ЦЗ громади та створення ланки територіальної підсистеми ЄДСЦЗ громади, готуються відповідні положення).*

У розробці проєктів зазначених документів приймають участь особисто (сільський, селищний, міський) голова ради, секретар ради, члени постійної депутатської комісії, на яку покладено розгляд питань з цивільного захисту тощо).

Рішення про організацію цивільного захисту в територіальній громаді та функціонування ланки територіальної підсистеми ЄДСЦЗ громади приймається на сесії ради громади.*

*– з урахуванням досвіду діяльності ТГ регіонів України з питань організації ЦЗ, мають рекомендаційний характер для селищних і сільських ТГ та розраховані на етап внесення змін до КЦЗУ, законодавчих та нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту.

В рішенні ради (сільської, селищної, міської) про організацію ЦЗ в ТГ визначається:

1. Основні завдання організації ЦЗ громади.
2. Заходи щодо визначення елементів організаційної структури ЦЗ:

суб'єкт забезпечення ЦЗ (сільський, селищний, міський голова);
постійно діючі органи управління ЦЗ: виконавчий орган ради ТГ та підрозділ з питань ЦЗ/посадова особа з питань ЦЗ у складі органу;
утворення Комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій ТГ;
утворення Комісії з питань евакуації, визначення її складу та завдань;
заходи щодо організації і координації аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків НС при її виникненні (комісія, штаб з ліквідації наслідків НС, склад).

– сили та організаційні структури, на яких покладено організацію гасіння пожеж, ліквідацію НС на території ТГ (центр безпеки громади, пожежно-рятувальний підрозділ, комунальна аварійно-рятувальна служба, спеціалізовані служби ЦЗ, добровільні формування ЦЗ, формування цивільного захисту суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління)

Примітка: якщо такі підрозділи відсутні, то в подальшому секретар ради, або призначений керівник підрозділу з питань ЦЗ/посадова особа з питань ЦЗ готує до розгляду в установленому порядку пропозиції щодо утворення комунальних аварійно-рятувальних служб та пожежно-рятувальних підрозділів.

– інфраструктура для забезпечення захисту населення: фонд захисних споруд ЦЗ, резервний фонд місцевого бюджету та матеріального резерву для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, система оповіщення, консультаційні пункти з організації інформування громадян про НС та поведінку, якої слід дотримуватися у разі їх загрози або виникнення.

3. Першочергові завдання (сільському, селищному, міському) голові ради/секретарю ради:

3.1. Підготовка пропозицій на сесію ради щодо утворення структурного підрозділу з питань ЦЗ (відділу, відділення, сектору) у складі виконавчого органу ради громади, або посадової особи з питань ЦЗ (визначення чисельності, витрат на утримання з урахуванням техногенного навантаження території громади).

3.2. Підготовка для внесення на розгляд ради ТГ проєкту Положення про підрозділ (відділ, відділення, сектор) з питань ЦЗ виконавчого органу ради громади;

3.3. Розробка Положення про Комісію з питань ТЕБ і НС громади та внесення на розгляд засідання ради питання про утворення Комісії з питань ТЕБ і НС та її склад.

3.4. Розроблення заходів щодо функціонування організаційних структур, на яких покладено гасіння пожеж, ліквідацію НС на території ТГ (центр безпеки громади, пожежно-рятувальний підрозділ, комунальна аварійно-рятувальна служба, добровільні формування ЦЗ, формування цивільного захисту суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління).

3.5. Заходи щодо функціонування Інфраструктури для забезпечення захисту населення:

- фонду захисних споруд ЦЗ;
- резервного фонду місцевого бюджету та матеріального резерву для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;
- системи оповіщення;
- консультаційних пунктів з організації інформування громадян про НС та поведінку, якої слід дотримуватися у разі їх загрози або виникнення.

3.6. Заходи щодо планування навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань ЦЗ.

Варіант
рішень ради громади щодо організації системи ЦЗ в ТГ*

_____ (міська, селищна, сільська) рада

РІШЕННЯ

№ _____

Про організацію цивільного захисту

З метою реалізації повноважень, визначених частиною другою статті 19 Кодексу цивільного захисту України, організації та забезпечення функціонування ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту _____ територіальної громади, визначення складу органів управління та сил цивільного захисту _____ (міська, селищна, сільська) рада

ВИРІШИЛА:

1. Визначити, що основною метою організації цивільного захисту в _____ територіальній громаді є забезпечення цивільного захисту на території громади.

2. Визначити, що основними завданнями органів управління та сил цивільного захисту територіальної громади є:

забезпечення готовності органів управління цивільного захисту, підпорядкованих їм сил і засобів до дій, спрямованих на запобігання і реагування на надзвичайні ситуації;

забезпечення реалізації заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій; навчання населення щодо поведінки та дій у разі виникнення надзвичайної ситуації; виконання програм, спрямованих на запобігання надзвичайним ситуаціям, забезпечення сталого функціонування комунальних підприємств, установ та організацій, зменшення можливих матеріальних втрат;

опрацювання інформації про надзвичайні ситуації, видання інформаційних матеріалів з питань захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій; прогнозування і оцінка соціально-економічних наслідків надзвичайних ситуацій, визначення на основі прогнозу потреби в силах, засобах, матеріальних та фінансових ресурсах;

створення, раціональне збереження і використання резервного фонду місцевого бюджету та матеріального резерву для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій

оповіщення населення про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій;

своєчасне та достовірне інформування про фактичну обстановку і вжиті заходи;

захист населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

гасіння пожеж;

проведення рятувальних та інших невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, організація життєзабезпечення постраждалого населення;

пом'якшення можливих наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення;

здійснення заходів щодо соціального захисту постраждалого населення;

реалізація визначених законом прав у сфері захисту населення від наслідків надзвичайних ситуацій, зокрема осіб (чи їх сімей), що брали безпосередню участь у ліквідації цих ситуацій;

інші завдання, визначені законом.

*– з урахуванням досвіду діяльності ТГ регіонів України з питань організації ЦЗ, мають рекомендаційний характер для селищних і сільських ТГ та розраховані на етап внесення змін до КЦЗУ, законодавчих та нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту.

3. Визначити структуру органів управління та сил цивільного захисту територіальної громади та здійснити заходи:

3.1. Безпосереднє керівництво діяльністю територіальної громади з реалізації повноважень у сфері цивільного захисту здійснює (міський, селищний, сільський) голова.

3.2. Постійно діючими органами управління цивільного захисту, до повноважень яких належать питання організації та здійснення заходів цивільного захисту, є виконавчий комітет ради територіальної громади та підрозділ з питань цивільного захисту, який утворюється у його складі.

3.3. (Міському, селищному, сільському) голові/секретарю ради:

підготувати на сесію ради пропозиції щодо утворення структурного підрозділу з питань ЦЗ (відділу, відділення, сектору) у складі виконавчого органу ради громади/ посадової особи з питань ЦЗ (визначення чисельності, витрат на утримання з урахуванням техногенного навантаження території громади);

підготувати для внесення на розгляд _____ ради територіальної громади проект Положення про підрозділ (департамент, управління, відділ, відділення, сектор) з питань цивільного захисту виконавчого органу _____ ради територіальної громади.

3.4. Для координації діяльності органів та посадових осіб територіальної громади, пов'язаної з техногенно-екологічною безпекою, захистом населення і територій, запобіганням і реагуванням на надзвичайні ситуації утворити Комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій територіальної громади (далі - Комісія з питань ТЕБ і НС). Визначити, що головою Комісії з питань ТЕБ і НС є за посадою голова виконавчого органу _____ ради територіальної громади.

3.5. Секретарю ради/керівнику підрозділу з питань цивільного захисту/ посадовій особі з питань ЦЗ у місячний термін:

розробити та подати на погодження до Комісії з питань ТЕБ і НС _____ районної державної адміністрації Положення про Комісію з питань ТЕБ і НС _____ територіальної громади;

підготувати та внести на розгляд _____ ради питання про утворення Комісії з питань ТЕБ і НС _____ територіальної громади, затвердження Положення про неї та її посадовий склад.

3.6. Забезпечення підготовки, скликання та проведення засідань, а також контролю за виконанням рішень Комісії з питань ТЕБ і НС, виконання функцій робочого органу цієї комісії покласти на підрозділ з питань цивільного захисту/ посадову особу з питань ЦЗ.

3.7. Основними завданнями сил цивільного захисту визначити:

проведення робіт та вжиття заходів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям, захисту населення і територій від них; проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт;

гасіння пожеж;

проведення робіт щодо життєзабезпечення постраждалих; надання екстреної медичної допомоги постраждалим у районі надзвичайної ситуації.

Для виконання цих завдань визначити склад сил цивільного захисту територіальної громади:

комунальні аварійно-рятувальні служби;

місцеві та добровільні пожежно-рятувальні підрозділи;

формування цивільного захисту суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління; добровільні формування цивільного захисту.

3.8. Секретарю ради/керівнику підрозділу з питань цивільного захисту/ посадовій особі з питань ЦЗ підготувати до розгляду в установленому порядку пропозиції щодо утворення комунальних аварійно-рятувальних служб та пожежно-рятувальних підрозділів.

3.9. Для безпосереднього управління аварійно-рятувальними та іншими невідкладними роботами у разі виникнення надзвичайної ситуації об'єктового рівня керівником робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації визначити голову громади.

3.10. Визначити, що безпосередню організацію і координацію аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, у разі її виникнення, здійснює штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, який є робочим органом керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

До складу штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації входять працівники підрозділу з питань цивільного захисту, інших структурних підрозділів виконавчого органу _____ ради, керівники аварійно-рятувальних служб та пожежно-рятувальних підрозділів, що беруть участь у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, представники установ та організацій (за погодженням з їх керівниками).

Штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації у своїй діяльності керуватися наказом Міністерства внутрішніх справ України від 26.12.2014 № 1406 "Про затвердження Положення про штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та Видів оперативно-технічної і звітної документації штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації".

3.11. Для планування, підготовки та проведення евакуації членів територіальної громади утворити Комісію з питань евакуації.

Встановити, що Комісія з питань евакуації відповідає за планування евакуації, підготовку населення до здійснення заходів з евакуації, підготовку органів з евакуації до виконання завдань, здійснення контролю за підготовкою проведення евакуації, приймання і розміщення евакуйованого населення, матеріальних і культурних цінностей.

Визначити, що головою Комісії з питань евакуації є за посадою заступник голови виконавчого органу _____ ради територіальної громади.

Голові Комісії з питань евакуації у місячний термін підготувати та подати на затвердження Посадовий склад та Положення про зазначену Комісію, а також пропозиції щодо утворення інших органів з евакуації.

4. Секретарю ради/керівнику підрозділу з питань цивільного захисту/ посадовій особі з питань ЦЗ:

підготувати до розгляду в установленому порядку пропозиції щодо створення, обладнання та забезпечення функціонування консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при житлово-експлуатаційних організаціях, житлово-будівельних кооперативах, об'єднаннях співвласників багатоквартирних житлових будинків тощо;

спланувати навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту.

На підставі обліку та визначеної потреби у навчанні забезпечити направлення до навчально-методичного центру ЦЗ та БЖ відповідних заявок.

Контроль за виконанням цього розпорядження залишаю за собою.

(Міський, селищний, сільський) голова ради

2.2 Створення ланки ЦЗ територіальної громади*

**Рішенням ради
ТГ про створення
ланки ЦЗ
територіальної
громади
визначається:**

- рішення щодо створення ланки територіальної підсистеми ЄДСЦЗ;
- затвердження Положення про ланку територіальної підсистеми ЄДСЦЗ;
- затвердження переліку органів управління, служб ЦЗ, суб'єктів господарювання, які входять до складу ланки територіальної підсистеми ЄДСЦЗ.

**Положення* про ланку територіальної підсистеми ЄДСЦЗ
повинно містити:**

1. Призначення, мету створення та функціонування ланки територіальної підсистеми ЄДСЦЗ.

2. Завдання ланки територіальної підсистеми ЄДСЦЗ.

3. Визначення керівника ланки територіальною підсистемою (міський, селищний, сільський голова).

4. Склад ланки територіальної підсистеми: органи управління та підпорядковані їм сили ЦЗ, відповідні суб'єкти господарювання.

4.1 Органи управління цивільного захисту

– на місцевому рівні – (міська рада, структурний підрозділ з питань ЦЗ, державні оперативно-рятувальні підрозділи);

– на об'єктовому рівні – керівні органи підприємств, установ та організацій, керівник суб'єкта господарювання, а також підрозділи (посадові особи) з питань цивільного захисту, які утворюються (призначаються) відповідно до законодавства.

5. Визначення порядку управління у режимі повсякденного функціонування органів управління та сил ЦЗ, координації їх дій, здійснення цілодобового чергування та забезпечення функціонування системи збору, оброблення, узагальнення та аналізу інформації про обстановку в районах виникнення НС.

 6. Визначення органів для координації діяльності ОМС, підприємств, установ та організацій, пов'язаної із забезпеченням техногенно-екологічної безпеки, захисту населення і територій від наслідків НС, запобігання виникненню НС і реагування на них:

– на місцевому рівні – комісія з питань ТЕБ та НС;

– на об'єктовому рівні – комісії з питань НС підприємств, установ та організацій.

7. Визначення порядку утворення спеціальних комісій з ліквідації наслідків НС.

8. Визначення сил ЦЗ ланки територіальної підсистеми, до яких належать: державні оперативно-рятувальні підрозділи, комунальні аварійно-рятувальні служби, спеціалізовані служби ЦЗ, що утворюються органами управління і суб'єктами господарювання.

9. Визначення режимів та завдань та підстав функціонування ланки територіальної підсистеми:

– повсякденного функціонування;

– підвищеної готовності;

– надзвичайної ситуації;

– надзвичайного стану.

 10. Порядок розробки плану основних заходів ЦЗ на відповідний рік, планів реагування на НС, планів ЦЗ на особливий період, планів локалізації і ліквідації наслідків аварій на об'єктах підвищеної небезпеки.

11. Визначення організації взаємодії між органами управління та силами ЦЗ міської ланки територіальної підсистеми під час ліквідації наслідків конкретних НС.

12. Визначення організаційно-методичного керівництва плануванням діяльності ланки територіальної підсистеми .

13. Заходи щодо створення та функціонування постійного моніторингу і прогнозування НС.

14. Заходи щодо організації оповіщення населення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій, оприлюднення інформації про наслідки НС.

15. Заходи щодо проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в ланки територіальної підсистеми під час ліквідації наслідків НС та порядок залучення сил ЦЗ.

16. Заходи щодо залучення сил ЦЗ в особливий період.

17. Порядок забезпечення фінансування ланки територіальної підсистеми.

**– з урахуванням досвіду діяльності ТГ регіонів України з питань організації ЦЗ, мають рекомендаційний характер для селищних і сільських ТГ та розраховані на етап внесення змін до КЦЗУ, законодавчих та нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту.*

Варіант
рішень ради громади щодо створення ланки ЦЗ територіальної
громади*

РАДА

РІШЕННЯ

“ ____ ” _____ 20 ____ с./сmt./м. _____ № ____

Про створення ланки територіальної підсистеми ЄДСЦЗ та затвердження Положення про ланку _____ територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту

З метою реалізації заходів цивільного захисту, визначення складу органів управління та сил цивільного захисту, планування їх діяльності щодо ефективного захисту населення і територій у разі загрози виникнення або при виникненні надзвичайних ситуацій, керуючись пунктом 3 частини першої статті 36 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” _____ рада

ВИРІШИЛА:

1. Створити ланку _____ територіальної громади територіальної підсистеми ЄДСЦЗ
2. Затвердити Положення про _____ ланку територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту, що додається.
3. Структурним підрозділам _____ ради територіальної громади та підпорядкованим комунальним підприємствам (установам) забезпечити реалізацію Положення, затвердженого цим рішенням.
4. Контроль за виконанням даного рішення покласти на міського, селищного, сільського голову.

Міський, селищний, сільський голова

*– з урахуванням досвіду діяльності ТГ регіонів України з питань організації ЦЗ, мають рекомендаційний характер для селищних і сільських ТГ та розраховані на етап внесення змін до КЦЗУ, законодавчих та нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення __ сесії _____
ради
від № ____

ПОЛОЖЕННЯ
про _____ ланку територіальної громади територіальної підсистеми єдиної
державної системи цивільного захисту

1. Загальна частина.

1.1. Положення про _____ ланку територіальної громади територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту (далі – Ланка ТГ) регулює питання здійснення заходів цивільного захисту в територіальній громаді, визначає склад органів управління та сил цивільного захисту, планування діяльності Ланки ТГ, порядок виконання нею завдань та організації взаємодії.

1.2. Основною метою створення і функціонування Ланки ТГ територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту (далі – ЄДС ЦЗ) є здійснення заходів щодо захисту населення і територій об'єднаної територіальної громади від надзвичайних ситуацій у мирний час та в особливий період.

1.3. Ланка ТГ територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ виконує завдання, які визначені Кодексом цивільного захисту України, постановою Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11 “Про затвердження Положення про ЄДСЦЗ” та цим Положенням.

2. Керівництво та загальна структура _____ Ланки ТГ.

2.1. Керівництво _____ Ланкою ТГ здійснює міський, селищний, сільський голова.

2.2. Ланка ТГ має два рівні: місцевий та об'єктовий.

2.3. Ланка ТГ створюється з метою здійснення заходів щодо захисту населення і території територіальної громади від надзвичайних ситуацій у мирний час та в особливий період.

3. Органи управління та сили цивільного захисту.

3.1. У складі Ланки ТГ функціонують постійно діючі органи управління цивільного захисту, координаційні органи, сили цивільного захисту Ланки ТГ і функціональних підсистем.

3.2. Постійно діючими органами управління цивільного захисту, до повноважень яких належать питання організації та здійснення заходів цивільного захисту, є:

на місцевому рівні – виконавчий комітет ради територіальної громади, підрозділ з питань цивільного захисту ради територіальної громади, підрозділ територіального органу ДСНС України у _____ області;

на об'єктовому рівні – органи управління (керівники) підприємств, установ та організацій усіх форм власності, а також підрозділи (посадові особи) з питань цивільного захисту, які утворюються (призначаються) відповідно до чинного законодавства.

3.3. Координаційними органами є:

на місцевому рівні – комісія з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій територіальної громади;

на об'єктовому рівні – комісії з питань надзвичайних ситуацій підприємств, установ та організацій усіх форм власності.

Діяльність зазначених комісій проводиться відповідно до положень про них.

Для координації робіт з ліквідації наслідків конкретної надзвичайної ситуації на місцевому та об'єктовому рівні, у разі потреби, створюються спеціальні комісії з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, діяльність яких проводиться відповідно до Положень про такі комісії.

3.4. Для забезпечення діяльності у режимі повсякденного функціонування органами управління та силами цивільного захисту, координації їх дій, здійснення цілодобового чергування та забезпечення функціонування системи збору, оброблення, узагальнення та аналізу інформації про обстановку в районах виникнення надзвичайних ситуацій функціонують:

1) на місцевому рівні:

оперативно-чергові (чергові, диспетчерські) служби територіальних органів центральних органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій усіх форм власності (у разі їх створення);

2) на об'єктовому рівні – чергові (диспетчерські) служби підприємств, установ та організацій усіх форм власності (у разі їх створення).

3.5. Для забезпечення сталого управління суб'єктами забезпечення цивільного захисту та виконання функцій, передбачених на особливий період, відповідно до статті 72 Кодексу цивільного захисту України використовується державна система пунктів управління.

3.6. До складу сил цивільного захисту функціональних підсистем входять:

спеціалізовані аварійно-рятувальні служби _____;

об'єктові аварійно-рятувальні служби _____;

об'єктові формування цивільного захисту _____;

галузеві та об'єктові спеціалізовані служби цивільного захисту _____;

державний пожежно-рятувальний підрозділ _____;

добровільні формування цивільного захисту _____.

3.7. До складу сил цивільного захисту Ланки ТГ входять:

комунальні, об'єктові аварійно-рятувальні служби та аварійно-рятувальні служби громадських організацій _____;

об'єктові та територіальні формування цивільного захисту _____;

територіальні та об'єктові спеціалізовані служби цивільного захисту _____;

місцева пожежно-рятувальна частина _____;

добровільні формування цивільного захисту _____.

4. Режими функціонування.

4.1. Залежно від масштабу і особливостей надзвичайної ситуації, що прогнозується або виникла, на території територіальної громади встановлюється один із таких режимів функціонування Ланки ТГ:

повсякденного функціонування;

підвищеної готовності;

надзвичайної ситуації;

надзвичайного стану.

4.2. В умовах нормальної виробничо-промислової, радіаційної, хімічної, сейсмічної, гідрогеологічної, гідрометеорологічної, техногенної та пожежної обстановки та за відсутності епідемій, епізоотій, епіфітотій Ланка ТГ функціонує в режимі повсякденного функціонування.

4.3. Підставами для тимчасового введення в межах об'єднаної територіальної громади для Ланки ТГ режиму підвищеної готовності є загроза виникнення надзвичайної ситуації місцевого рівня.

4.4. Підставами для тимчасового введення для Ланки ТГ режиму надзвичайної ситуації є загроза виникнення або виникнення надзвичайної ситуації, що класифікується як надзвичайна ситуація місцевого рівня.

Рівень надзвичайної ситуації визначається відповідно до Порядку класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями (постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2004 № 368).

4.5. Режим підвищеної готовності та режим надзвичайної ситуації вводиться розпорядженням міського, селищного, сільського голови.

У період дії надзвичайного стану в разі його введення Ланка ТГ функціонує відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України та з урахуванням особливостей, що визначаються згідно із Законом України "Про правовий режим надзвичайного стану" та іншими нормативно-правовими актами України.

В особливий період Ланка ТГ функціонує відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України та з урахуванням особливостей, що визначаються згідно із Законами України "Про правовий режим воєнного стану", "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію", а також іншими нормативно-правовими актами України.

5. Планування діяльності Ланки ТГ.

5.1. Для організації діяльності Ланки ТГ розпорядженням міського, селищного, сільського голови затверджується план основних заходів цивільного захисту на рік.

5.2. Для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій підрозділ з питань цивільного захисту ради територіальної громади у взаємодії із іншими структурними підрозділами ради територіальної громади, суб'єктами господарювання з чисельністю працюючого персоналу більш як 50 осіб розробляються плани реагування на надзвичайні ситуації.

5.3. З метою організації заходів щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на об'єктах підвищеної небезпеки розробляються плани локалізації і ліквідації наслідків аварій на таких об'єктах.

5.4. З метою організації взаємодії між органами управління та силами цивільного захисту Ланки ТГ під час ліквідації наслідків конкретних надзвичайних ситуацій зазначеними органами управління та силами цивільного захисту відпрацьовуються плани такої взаємодії.

5.5. Організаційно-методичне керівництво плануванням діяльності Ланки ТГ здійснюється підрозділом територіального органу ДСНС України у _____ області.

6. Моніторинг і прогнозування надзвичайних ситуацій.

6.1. З метою забезпечення здійснення заходів у Ланці ТГ щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій проводиться постійний моніторинг і прогнозування таких ситуацій.

6.2. У територіальній громаді функціонує мережа спостережного і лабораторного контролю, яка створена на базі лабораторій об'єктових та відомчих закладів, розташованих на території територіальної громади.

7. Оповіщення та інформування про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій.

7.1. Організація оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій здійснюється органами місцевої влади, керівниками об'єктів господарської діяльності.

7.2. Оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій полягає у своєчасному доведенні відповідної інформації до органів управління цивільного захисту, сил цивільного захисту, суб'єктів господарювання, що належать до Ланки ТГ та населення і забезпечується шляхом використання автоматизованої системи оповіщення цивільного захисту, локальних та об'єктових систем оповіщення.

7.3. Оповіщення на приведення системи цивільного захисту у вищі ступені готовності органів управління, спеціалізованих служб цивільного захисту здійснюється черговою службою підрозділу цивільного захисту обласної державної адміністрації.

7.4. Підрозділ з питань цивільного захисту, відповідно до Положення про порядок інформаційної взаємодії в межах територіальної підсистеми Урядової інформаційно-аналітичної системи з питань надзвичайних ситуацій, забезпечує збір та аналіз інформації про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій, розвиток, хід ліквідації їх наслідків та надання населенню через засоби масової інформації оперативної інформації щодо захисту від надзвичайних ситуацій.

8. Реагування на надзвичайні ситуації та ліквідація їх наслідків.

8.1. Для координації робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, залучення сил і засобів цивільного захисту Ланки ТГ та функціональних підсистем ЄДСЦЗ створена комісія з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій. У разі потреби розпорядженням голови утворюється спеціальна комісія з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

8.2. Для безпосередньої організації робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та керівництва залученими органами управління, силами і службами підприємств, організацій, установ територіальної громади призначається керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

8.3. Залежно від рівня надзвичайної ситуації керівником робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій призначається один із заступників голови, а у разі невідкладних дій – керівник суб'єкту господарювання.

8.4. До прибуття керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації його обов'язки виконує керівник підрозділу (служби, формування) сил цивільного захисту або оперативної групи, який прибув до зони надзвичайної ситуації першим.

8.5. Для безпосередньої організації і координації аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації утворюється штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, який є робочим органом керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

8.6. У разі виникнення надзвичайних ситуацій рятувальні підрозділи територіального органу ДСНС України у _____ області, які розташовані в територіальній громаді, надають допомогу в забезпеченні роботи штабу з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

8.7. Залучення сил цивільного захисту до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій здійснюється згідно з планами реагування на надзвичайні ситуації, планами локалізації і ліквідації наслідків аварії на об'єктах підвищеної небезпеки, а також планами залучення сил та засобів на гасіння пожеж.

8.8. До робіт із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків можуть залучатися на добровільних або договірних засадах громадські об'єднання (добровільні формування цивільного захисту) за наявності в учасників, які залучаються до таких робіт, відповідного рівня підготовки у порядку, визначеному керівництвом такого об'єднання або керівником робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

8.9. Сили цивільного захисту, крім добровільних формувань цивільного захисту, укомплектовуються персоналом (кадрами) та забезпечуються засобами цивільного захисту з урахуванням необхідності проведення робіт у автономному режимі протягом

не менше трьох діб за рахунок суб'єктів господарювання об'єднаної територіальної громади, які їх створюють.

9. Взаємодія органів управління та сил цивільного захисту.

9.1. З метою своєчасного запобігання і ефективного реагування на надзвичайні ситуації у Ланці ТГ організовується взаємодія з питань:

визначення органів управління, склад та кількість сил і засобів цивільного захисту, які залучаються до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

погодження порядку здійснення спільних дій сил цивільного захисту під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій з визначенням основних завдань, місця, часу і способів їх виконання;

організації управління спільними діями органів управління та сил цивільного захисту під час виконання завдань за призначенням;

всесічного забезпечення спільних заходів, що здійснюватимуться органами управління та підпорядкованими їм силами цивільного захисту, в тому числі взаємного надання допомоги транспортними, інженерними, матеріальними, технічними та іншими засобами.

9.2. Залежно від обставин, масштабу, характеру та можливого розвитку надзвичайної ситуації взаємодія організовується на місцевому та об'єктовому рівні – між виконавчими органами міської ради, їх силами цивільного захисту, а також суб'єктами господарювання.

9.3. З метою запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, мінімізації їх можливих наслідків, організації узгодженого реагування сил цивільного захисту на небезпечні події та надзвичайні ситуації з оперативно-черговою службою обласної державної адміністрації, оперативно-черговими (черговими, диспетчерськими) службами органів виконавчої влади всіх рівнів, підприємств, установ та організацій усіх форм власності (у разі їх створення), оперативно-координаційним центром територіального органу ДСНС України у _____ області організовується обмін інформацією про загрозу виникнення або виникнення надзвичайної ситуації та хід ліквідації її наслідків у сфері відповідальності відповідної чергової служби.

9.4. Взаємодія під час здійснення заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та/або ліквідації їх наслідків організовується через спеціально призначені оперативні групи або представників, які залучаються до здійснення таких заходів. Повноваження зазначених оперативних груп або представників визначаються керівником Ланки ТГ та відповідними територіальними органами центральних органів виконавчої влади.

10. Забезпечення фінансування Ланки ТГ.

10.1. Забезпечення фінансування Ланки ТГ здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету, а також коштів суб'єктів господарювання та інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

10.2. Фінансування робіт із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій здійснюється у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

*– з урахуванням досвіду діяльності ТГ регіонів України з питань організації ЦЗ, мають рекомендаційний характер для селищних і сільських ТГ та розраховані на етап внесення змін до КЦЗУ, законодавчих та нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту.

3. Основні завдання створення ЦЗ громади

3.1. Організації ЦЗ територіальної громади

Міська, селищна, сільська громади створюють*:

ланку територіальної підсистеми у складі органу управління, підпорядкованих йому сил ЦЗ, відповідних суб'єктів господарювання (ст.10, п.3 КЦЗУ), постійно діючий орган управління ЦЗ у складі виконавчого органу ради - підрозділ з питань цивільного захисту (ПКМУ від 9 січня 2014 р. № 11, п.19)

місцеву комісію з питань ТЕБ і НС (ст. 6, п.3 КЦЗУ)

комунальну аварійно-рятувальну службу (ст.23, п.2 КЦЗУ)

місцеві автоматизовані системи централізованого оповіщення (ПКМУ від 27 вересня 2017 р. № 733 п.10)

фонд захисних споруд (ст.32, п.4 КЦЗУ)

органи з евакуації (комісії з питань евакуації, збірні пункти евакуації, проміжні пункти евакуації, приймальні пункти евакуації) (ПКМУ від 30 жовтня 2013 р. № 841 п.20, 21)

місця зберігання:

засобів індивідуального захисту органів дихання від бойових отруйних речовин для непрацюючого населення у містах віднесених до груп цивільного захисту (ПКМУ від 19 серпня 2002 р. N 1200 п.2);

промислових засобів індивідуального захисту органів дихання від небезпечних хімічних речовин для непрацюючого населення, яке проживає у прогнозованій зоні хімічного забруднення від хімічно-небезпечних об'єктів (ПКМУ від 19 серпня 2002 р. N 1200 п.3);

респіраторів для непрацюючого населення, яке проживає у зонах спостереження об'єктів радіаційної небезпеки категорії I-I (ПКМУ від 19 серпня 2002 р. N 1200 п.3);

препаратів стабільного йоду для непрацюючого населення, яке проживає у зонах спостереження об'єктів радіаційної небезпеки категорії I-II

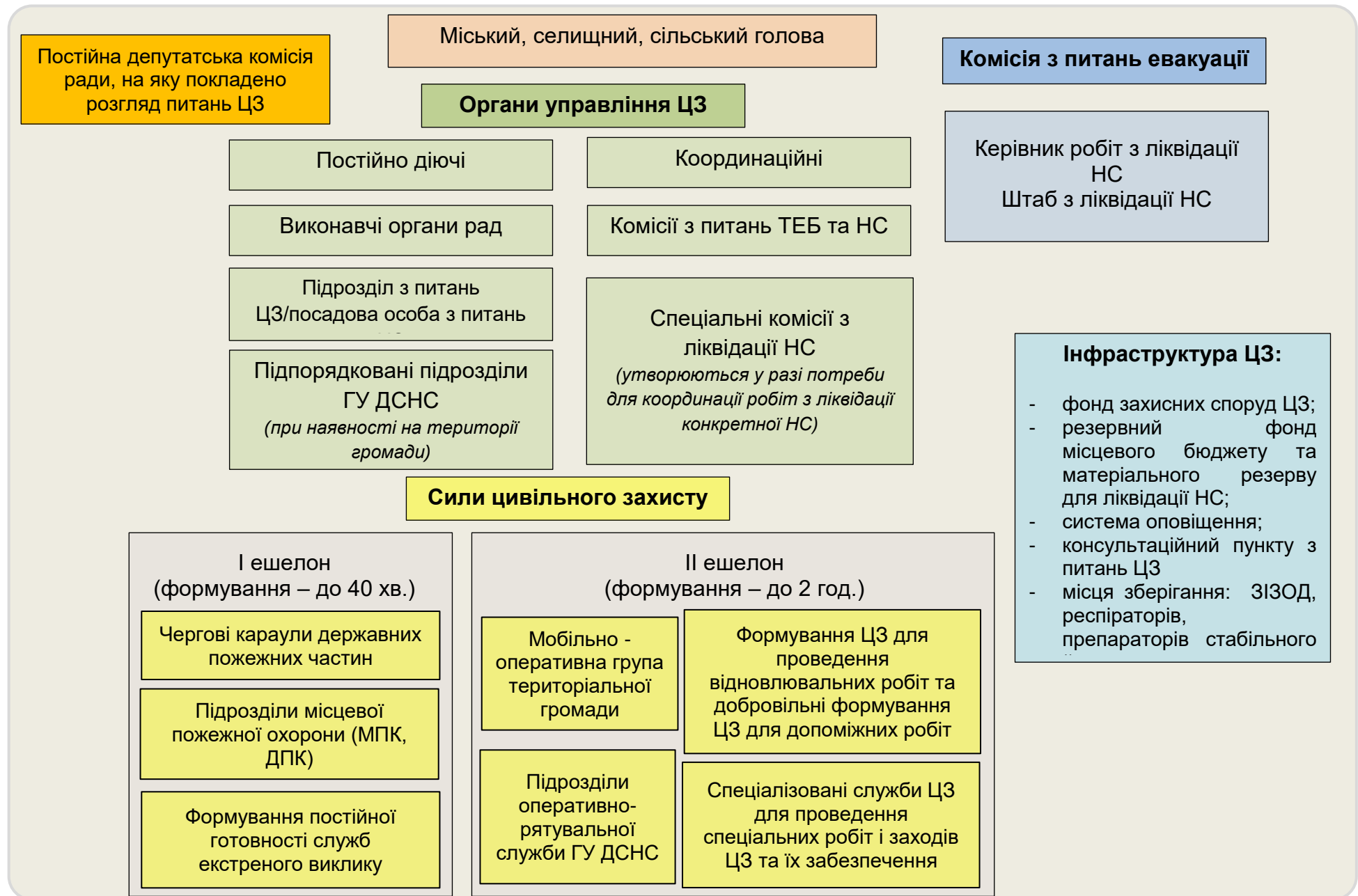
місцевий матеріальний резерв для здійснення заходів, спрямованих на запобігання і ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій та надання термінової допомоги постраждалому населенню (ПКМУ від 30 вересня 2015 р. N 775, п.3)

консультаційні пункти з організації інформування громадян про надзвичайні ситуації та поведінку, якої слід дотримуватися у разі їх загрози або виникнення (ПКМУ від 26 червня 2013 р. № 444 п.28)

*— з урахуванням досвіду діяльності ТГ регіонів України з питань організації ЦЗ, мають рекомендаційний характер для селищних та сільських ТГ та розраховані на етап внесення змін до КЦЗУ, законодавчих та нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту..

3.2. Загальна схема організації ЦЗ міської, селищної, сільської ТГ*

*— з урахуванням досвіду діяльності ТГ регіонів України з питань організації ЦЗ, мають рекомендаційний характер для селищних та сільських ТГ та розраховані на етап внесення змін до КЦЗУ, законодавчих та нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту

3.3. Елементи організаційної інфраструктури цивільного захисту громади

Перелік основних нормативно-правових документів з питань організації заходів цивільного захисту

1. Кодекс цивільного захисту України від 02 жовтня 2012 року № 5403-VI
2. Закон України «Про оборону України» від 6.12.1991 № 1932-XII (із змінами)
3. Закон України «Про правовий режим надзвичайного стану» від 16.03.2000 № 1550-III (із змінами).
4. Закон України «Про національну безпеку України» від 21.06.2018 № 2469-VIII.
5. Указ Президента України від 23.09.2016 № 406/216 «Положення про територіальну оборону України».
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 9 січня 2014 р. № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту»
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2015 р. № 101 «Про затвердження типових положень про функціональну і територіальну підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту»
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 04.03.2015 № 83 «Про затвердження переліку об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави» (із змінами).
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 8 липня 2015 р. № 469 «Про затвердження Положення про спеціалізовані служби цивільного захисту»
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2013 р. № 787 «Про затвердження Порядку утворення, завдання та функції формувань цивільного захисту»
11. Наказ МВС України від 31.01.2015 № 113 «Про затвердження Примірного положення про формування цивільного захисту»
12. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про добровільні формування цивільного захисту» від 21 серпня 2013 року № 616
13. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 січня 2015 р. № 18 «Про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій»

14. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 409 «Про затвердження Типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій»

15. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.08.2017 р. № 626 «Про затвердження Порядку розроблення планів діяльності єдиної державної системи цивільного захисту»

16. Постанова Кабінету Міністрів України від 22.07.2015 р. № 544 «Про затвердження типового плану запровадження та забезпечення заходів правового режиму воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях»

17. Наказ МНС України від 16.07.2009 № 494 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення планів цивільного захисту підприємств, установ, організацій на особливий період»

18. Постанова Кабінету Міністрів України від 4 лютого 1999 р. № 140 «Про затвердження Порядку фінансування робіт із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій»

19. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 р. № 415 «Про затвердження Порядку використання коштів резервного фонду бюджету»

20. Наказ МНС України від 07.06.2011 № 587 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку створення, обладнання та забезпечення функціонування консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при житлово-експлуатаційних організаціях та сільських (селищних) радах»

21. Наказ ДСНС України від 12.07.2016 № 335 «Про затвердження Примірного переліку документів з питань цивільного захисту, що розробляються центральними і місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання» (Примірний перелік)

22. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2015 року № 775 «Про затвердження Порядку створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій»

23. Постанова Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 р. № 175 «Про затвердження Методики оцінки збитків від наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру»

24. Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок надання та визначення розміру грошової допомоги постраждалим від надзвичайних ситуацій, які залишилися на попередньому місці проживання» від 18 грудня 2013 року № 947

25. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення компенсації вартості послуг і розміру фактичних (понесених) витрат суб'єкту господарювання та громадянину, транспортні засоби яких залучені для вивезення населення із зони надзвичайної ситуації, районів можливих бойових дій, та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» від 14 серпня 2013 року № 581

26. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку виявлення осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення, які проживають у зоні надзвичайної ситуації або можливого ураження, та організації їх супроводження» від 18 квітня 2018 року № 282

27. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про встановлення режимів підвищеної готовності та надзвичайної ситуації» від 26 січня 2015 року № 47-р

28. Наказ МВС України «Про затвердження Типового положення про підрозділ з питань цивільного захисту суб'єкта господарювання» від 20.01.2017 № 325 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 16 травня 2017 р. за № 626/30494)

29. Наказ ДСНС України від 15.06.2017 № 340 «Методичні рекомендації з розроблення положень про структурні підрозділи з питань цивільного захисту місцевих державних адміністрацій»

30. Наказ ДСНС України від 11.10.2014 № 578 «Про Табель термінових та строкових донесень з питань цивільного захисту»

Витяг
із проєкту нової редакції Закону України
«Про місцеве самоврядування в Україні»

Стаття 86. Сфера компетенції органів місцевого самоврядування територіальної громади

1. До сфери компетенції органів місцевого самоврядування територіальної громади належить вирішення у межах їхньої територіальної юрисдикції питань щодо:..... 18) цивільного захисту;

Стаття 87. Власні повноваження органів місцевого самоврядування територіальної громади

13. У сфері цивільного захисту:

1) створення відповідно до законодавства пожежно-рятувальних підрозділів на території територіальної громади, у тому числі у складі центрів безпеки;

2) створення відповідно до законодавства та забезпечення готовності до дій за призначенням пожежно-рятувальних підрозділів для організації місцевої та добровільної пожежної охорони (у тому числі у складі центрів безпеки), а також (за потреби) інших сил цивільного захисту на території територіальної громади;

3) створення та використання відповідно до законодавства фінансових та матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, гасіння пожеж на території територіальної громади;

4) організація відповідно до законодавства та забезпечення навчання з питань цивільного захисту посадових осіб органів місцевого самоврядування та суб'єктів господарювання комунальної власності, працівників комунальних пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення місцевої та добровільної пожежної охорони, а також інших сил цивільного захисту (у разі їх утворення) на території територіальної громади;

5) створення відповідно до законодавства на території територіальної громади місцевої комісії з питань надзвичайних ситуацій та місцевої ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту для координації та організації діяльності, пов'язаної із забезпеченням захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і реагування на них;

6) призначення керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на території територіальної громади;

7) утворення органів з евакуації, планування, підготовка та проведення на території громади у разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій, пожеж і інших небезпечних подій евакуації населення (зокрема осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп), культурних і матеріальних цінностей на відповідній території;

8) забезпечення безпеки місць масового відпочинку громадян на водних об'єктах відповідно до вимог законодавства у сфері цивільного захисту та ведення обліку таких місць;

9) облаштування та підтримання у постійній готовності штучних водойм, водозабірних пристроїв, під'їздів до вододжерел для встановлення пожежних автомобілів і забирання води будь-якої пори року;

10) створення комісій з визначення розміру шкоди, заподіяної суб'єктам господарювання і населенню внаслідок надзвичайної ситуації, забезпечення надання довідок про визнання особи постраждалою, списків (реєстрів) постраждалих осіб, а також формування списків загиблих осіб на підставі їх ідентифікації, організація життєзабезпечення постраждалих від надзвичайних ситуацій та пожеж на території територіальної громади;

11) забезпечення оповіщення та інформування населення, яке проживає на відповідній території, про загрозу виникнення чи виникнення надзвичайних ситуацій та пожеж, зокрема в доступній для осіб з вадами зору та слуху формі;

12) забезпечення відповідно до вимог законодавства укриття населення в захисних спорудах цивільного захисту, що належать територіальній громаді, а також інших призначених для цього спорудах, створення, утримання та ведення обліку таких споруд на території територіальної громади, здійснення контролю за їх станом готовності до використання за призначенням;

13) розроблення та здійснення контролю за реалізацією заходів, спрямованих на забезпечення сталого функціонування об'єктів суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління органів місцевого самоврядування, в умовах надзвичайних ситуацій та в особливий період;

14) здійснення навчання населення, яке проживає на відповідній території, діям у надзвичайних ситуаціях та проведення інформаційнопросвітницької роботи за місцем проживання громадян;

15) розроблення, забезпечення та виконання планів у сфері цивільного захисту, обов'язкових до виконання на території територіальної громади;

16) організація на території територіальної громади робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, гасіння пожеж та забезпечення проведення відновлювальних робіт, залучення в установленому законом порядку до цих робіт суб'єктів господарювання, добровільні формування цивільного захисту, волонтерів, а також населення;

17) завчасне накопичення і підтримання у постійній готовності засобів індивідуального захисту для населення, яке проживає у прогнозованих зонах хімічного забруднення і зонах спостереження суб'єктів господарювання радіаційної небезпеки I і II категорій, [1] та сил цивільного захисту (у разі їх створення), а також приладів дозиметричного і хімічного контролю та розвідки.